

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ

ЗБІРНИК

матеріалів III Міжнародної
науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 5–6 жовтня 2021 року)

Полтава
2021

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

*Присвячено 60-річчю
Вищого навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
та 50-річчю створення кафедри
бухгалтерського обліку і аудиту*

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ

ЗБІРНИК
матеріалів III Міжнародної
науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 5–6 жовтня 2021 року)

**Полтава
ПУЕТ
2021**

УДК 657.1:005.93(082)
Б94

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі» заборонено.*

Програмний комітет

Голова:

О. О. Нестуля, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ).

Члени організаційного комітету:

Е. А. Гулієв, д. е. н., професор, ректор Азербайджанського університету кооперації;

С. М. Лебедева, д. е. н., професор, ректор Білоруського торговельно-економічного університету споживчої кооперації;

Е. Б. Аймагамбетов, д. е. н., професор, ректор Карагандинського економічного університету Казспоживспілки;

Л. А. Шавга, д. е. н., професор, ректор Кооперативно-торгового університету Молдови;

П. О. Куцук, д. е. н., професор, ректор Львівського торговельно-економічного університету;

М. М. Шаріпов, д. е. н., професор, ректор Таджикиського державного університету комерції;

Статі Статєв, д. е. н., професор, ректор Університету національної та світової економіки;

Н. С. Педченко, д. е. н., професор, перший проректор ПУЕТ.

Президія організаційного комітету

О. В. Манжура, д. е. н., професор, проректор із науково-педагогічної роботи ПУЕТ;

Є. А. Карпенко, к. е. н., доцент, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ПУЕТ;

О. В. Карпенко, к. е. н., професор, професор кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ПУЕТ;

Р. М. Воронко, д. е. н., професор, завідувач кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування Львівського торговельно-економічного університету.

Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: сучасні виклики
Б94 ки : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 5–6 жовтня 2021 року). – Полтава : ПУЕТ, 2021. – 273 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-416-1

У збірнику подано матеріали доповідей, оприлюднених на III Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: сучасні виклики», присвяченій 60-річчю Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» та 50-річчю створення кафедри бухгалтерського обліку і аудиту.

Розраховано на наукових і науково-практичних співробітників закладів вищої освіти та наукових установ, аспірантів, студентів, практичних працівників і широкий читачський загал.

УДК 657.1:005.93(082)

Матеріали друкують в авторській редакції мовами оригіналів.

ISBN 978-966-184-416-1

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі», 2021

СПИВОРГАНІЗАТОРИ

**Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської
професійної громадської організації
«Спілка аудиторів України»
(м. Полтава, Україна)**

**Азербайджанський університет кооперації
(м. Баку, Республіка Азербайджан)**

**Білоруський торговельно-економічний університет
споживчої кооперації (м. Гомель, Республіка Білорусь)**

**Карагандинський економічний університет
Казспоживспілки (м. Караганда, Республіка Казахстан)**

**Кооперативно-торговий університет Молдови
(м. Кишинів, Республіка Молдова)**

**Львівський торговельно-економічний
університет (м. Львів, Україна)**

**Таджицький державний університет комерції
(м. Душанбе, Республіка Таджикистан)**

**Університет національної та світової економіки
(м. Софія, Республіка Болгарія)**

АНАЛІТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ БАЛАНСУ (ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН) У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

К. Р. Шевцова, магістр, освітня програма «Облік і аудит»

Є. А. Карпенко, к. е. н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку і аудиту – науковий керівник

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Головною складовою управління підприємством є ґрунтовний аналіз показників фінансової звітності у звітному періоді. Інформація у фінансовій звітності повинна бути насамперед достовірною, доречною, зрозумілою, прозорою та повною мірою відповідати потребам її користувачів.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства [1]. Джерелом для отримання інформації про фінансовий стан підприємства для зовнішніх користувачів є саме Баланс (Звіт про фінансовий стан) (далі баланс) як форма 1 річної та квартальної фінансової звітності.

Отже, баланс являє собою моментальний знімок фінансово-господарського стану підприємства на певну дату, і визначається завершальною стадією облікового процесу, виступає основною формою фінансової звітності яка є фундаментом аналітичного забезпечення управлінського процесу будь якого підприємства.

Про важливість балансу, як джерела для аналізу даних про підприємство, наголошують і вітчизняні науковці. Зокрема Кухта К. О. та Рудь Я. О. стверджують, що бухгалтерський баланс є інформаційним джерелом для прийняття управлінських рішень [2, с. 132].

На нашу думку баланс відображає різні аспекти господарських операцій і подій за звітний період, відповідну інформацію попереднього періоду, що робить можливим горизонтальний та вертикальний аналіз оцінювання фінансового стану підприємства із застосуванням коефіцієнтів (структури ресурсів, ліквідності й платоспроможності, фінансової стійкості), прогнозування змін економічних ресурсів та їх джерел.

Загалом аналітичні можливості балансу надзвичайно широкі. З метою покращення аналітичних можливостей балансу при

його аналізі слід дотримуватися певної послідовності однорідних за змістом робіт, які доцільно об'єднати в етапи:

етап 1 – експрес-аналіз бухгалтерського балансу;

етап 2 – поглиблений аналіз бухгалтерського балансу, який включає:

а) оцінку економічного потенціалу;

б) діагностику забезпеченості ресурсами.

етап 3 – прийняття рішення про визнання структури балансу задовільною або незадовільною, а підприємство платоспроможним або неплатоспроможним.

Отже, фінансовий стан підприємства залежить від структури засобів та джерел їх фінансування, що відображаються в бухгалтерському балансі. Під впливом різних факторів на підприємстві може скластись незадовільна структура бухгалтерського балансу (питома вага кожної статті в загальному підсумку балансу).

Незадовільна структура бухгалтерського балансу говорить про те, що підприємство фінансово нестійке і є сигналом для топ-менеджменту будь-якого підприємства для прийняття антикризових управлінських рішень.

Разом з тим баланс, як форма фінансової звітності, має ряд недоліків з точки зору її аналітичних можливостей для управління підприємством.

На основі аналізу думок науковців ми дійшли висновку, що балансу притаманно багато факторів, які мають спотворювальний і обмежувачий вплив при аналізі. Найбільш суттєвими проблематичними факторами, на наш погляд, є історична сутність балансу (тобто це те, що в балансі відображена інформація про активи, капітал та зобов'язання на певну дату). Цей фактор має наступні негативні наслідки:

по-перше, неможливо вже якось виправити виявлені недоліки (бо факт відбувся);

по-друге, на підставі балансу й інших форм звітності можна робити висновки про фінансовий стан підприємства на момент складання звітності, хоч сам аналіз проводять у будь-який момент часу;

по-третє, відображення засобів й зобов'язань в даний момент часу (що впливає з історичної сутності балансу). Цей факт має негативний вплив на аналітичність і можливість здійснення факторного аналізу, адже баланс включає зведені дані на кінець звітного періоду, а не динаміку статей;

Список використаних інформаційних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] : Закон України № 996-ХІV від 01.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.
2. Кухта К. О., Рудь Я. О. Баланс підприємства: становлення, історія виникнення та розвитку. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2017. Вип. 22, Ч. 1. С. 130–132.
3. Отчетность предприятия как ресурс, обеспечивающий качество принятия решений.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

<i>Куцик П. О.</i> «Економічна інженерія» у системі контролінгу ризиків підприємства.....	4
<i>Голобородько А. А., Назаренко О. В.</i> Склад, оцінка та облікове супроводження нефінансових активів бюджетної установи.....	9
<i>Горбатюк А. С., Колісник О. П.</i> Облік і контроль зобов'язань за розрахунками з постачальниками та підрядниками.....	12
<i>Кушпетюк П. А., Кислиця Е. С., Желада Т. А.</i> Професія бухгалтера в умовах цифрової економіки.....	14
<i>Маркевич Л. С., Подолянчук О. А.</i> Специфіка виробництва органічної продукції та її вплив на формування облікового апарату	17
<i>Марценюк Р. А.</i> Облік консигнаційних операцій в управлінні підприємством: теоретичний аспект	20
<i>Мироновська М. О., Назаренко О. В.</i> Власний капітал: особливості відображення на рахунках бухгалтерського обліку	24
<i>Назарчук А. В., Колісник О. П.</i> Формування облікової політики підприємства в конкурентному середовищі	27
<i>Ночовна Ю. О., Орищенко М. М.</i> Проблеми організації обліку операцій з ПТКС (програмно-технічними комплексами само-обслуговування)	30
<i>Отрох Ю. О., Довжик О. О.</i> Законодавчо-нормативні особливості організації обліку виробничих запасів	34
<i>Пасько Л. М., Назаренко І. М.</i> Облік власного капіталу підприємства: організаційні та практичні аспекти	37

<i>Пономаренко Г. І., Назаренко О. В.</i> Особливості обліку оренди державного (комунального) майна бюджетних установ з боку орендодавця	40
<i>Туманцова О. В.</i> Деякі аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні.....	43
<i>Чабанюк О. М.</i> Визначення ознак дій з доведення до банкрутства	46
<i>Чоні Є. В., Назаренко О. В.</i> Основні проблеми та шляхи вдосконалення організації бухгалтерського обліку та звітності на підприємствах малого бізнесу	49
<i>Щерба Н. В., Довжик О. О.</i> Основні проблеми та шляхи вдосконалення організації бухгалтерського.....	52
<i>Панасюк Ю. Ю., Чабанюк О. А.</i> Світовий досвід оцінювання виробничих запасів підприємства.....	55

СЕКЦІЯ 2. СТАН ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В КОНТЕКСТІ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

<i>Borovskaya M. E.</i> Improvement of management accounting in forestry institutions.....	59
<i>Вороніна В. Л.</i> Сучасні аспекти обліково-аналітичного забезпечення інноваційної діяльності підприємств.....	62
<i>Гаркуша С. А.</i> Доцільність управлінського обліку для суб'єктів малого господарювання.....	65
<i>Глушаченко А. І.</i> Суттєвість інформації при управлінні підприємством	68
<i>Гриб О. М., Протасов В. В.</i> Оплата праці вчителя школи	72
<i>Жидєєва Л. І.</i> Роль бухгалтера в управлінні інформаційними потоками і прийнятті управлінських рішень	75

Каленчук Ю. В., Кулик В. А. Обліково-аналітичне забезпечення управління витратами на оплату праці	78
Карпенко О. В. Мета і завдання управлінського обліку у забезпеченні економічної безпеки підприємства.....	81
Кикоть И. И. Применение модели финансового рычага в анализе эффективности капитала.....	85
Козоріз Т. В., Онінко Т. В. Класифікація інформації для потреб фінансового планування на підприємстві	89
Колісник О. П. Обліково-аналітичне забезпечення управління виробничими відходами в умовах сталого розвитку	92
Кулик В. А. Цифровізація економіки та її вплив на підприємницьку діяльність	95
Новикова И. Н., Афанасьева К. С. Состояние отчетности о корпоративной социальной ответственности в Республике Беларусь.....	98
Пилипенко К. А., Кулик В. А. Поняття «метод бухгалтерського обліку» у цифровій економіці.....	101
Плаксієнко В. В., Кулик В. А. Вплив цифрових технологій на організацію бухгалтерського обліку.....	104
Протасов В. В. Особливості переоцінки товарів.....	106
Росточило І. С., Карпенко Є. А. Принципи та завдання економічного аналізу операцій з інвестиційною нерухомістю акціонерних товариств.....	108
Семенець Т. О., Гаркуша С. А. Організація обліково-контрольного процесу видатків в бюджетних установах	111
Сидоренко Л. О., Кулик В. А. Електронна комерція та електронний бізнес як види підприємницької діяльності у цифровій економіці.....	114

Сук П. Л. Способи розподілу витрат майбутніх періодів за методом на основі доходу 117

Фоміна Т. В. Методика внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці 120

Павлик-Михайлик Н. О., Мілька А. І. Законодавчі зміни у сфері публічних закупівель 123

СЕКЦІЯ 3. ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЯК РЕСУРС, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ЯКІСТЬ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

Бодак Ю. П., Карпенко Є. А. Звітність підприємства як ресурс, що забезпечує якість прийняття рішень 126

Ніколайчук Т. О. Зниження фінансово-фіскального навантаження, як інструмент економіко-ефективного менеджменту у царині послуг вражень 129

Пономаренко А. А., Туманцова О. В. Роль фінансової звітності у прийнятті управлінських рішень на підприємстві 132

Свирида О. В., Коркушко О. Н. Управлінська звітність – передумова прийняття ефективних управлінських рішень 135

Смолева Т. М. Обліково-інформаційне забезпечення формування звітності як основа прийняття якісних рішень 138

Токар Ю. В., Подоляничук О. А. Відображення інформації про власний капітал у фінансовій звітності підприємства 140

Шевцова К. Р., Карпенко Є. А. Аналітичні можливості Балансу (Звіту про фінансовий стан) у системі управління підприємством 143

Курьян Е. В. Внутренняя отчетность как аналитическая составляющая управленческого учета 145

Протасова Н. Я. Совершенствование отчета о прибылях и убытках: взгляд на проблему и ее решение 148

СЕКЦІЯ 4. ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ ТА ПРАКТИКА АУДИТУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

<i>Артюх-Пасюта О. В.</i> Завдання та напрями аудиту звіту про управління.....	152
<i>Василюк М. М.</i> Впровадження індикаторів значущості як елемент формування методики системи внутрішнього контролю якості аудиту	155
<i>Воронко Р. М., Воронко О. С.</i> Особливості аутсорсингу у сфері внутрішнього аудиту.....	160
<i>Горшкова Ю. А., Назаренко О. В.</i> Методичні аспекти аудиту окремих компонент Балансу (Звіту про фінансовий стан) сучасного господарюючого суб'єкта	163
<i>Деменко В. О., Гаркуша С. А.</i> Методика державного аудиту матеріальних цінностей в бюджетній установі.....	166
<i>Дунаєв М. С., Плікус І. Й.</i> Перспективи застосування в Україні forensic accounting.....	169
<i>Зякун М. Г., Гаркуша С. А.</i> Організаційні аспекти контрольного процесу монетарної дебіторської заборгованості	172
<i>Карпенко Є. А., Верига Ю. А.</i> Якість аудиторських послуг: реалії та перспективи.....	175
<i>Мацак А. В., Лемешевская Е. А., Желада Т. А.</i> Переваги та недоліки методів аудиторський виборки	179
<i>Шацков В. В., Колісник О. П.</i> Огляд змін в вимогах до аудиту в МСА 540.....	183
<i>Ящук Д. Л., Желада Т. А.</i> Ризик необнаруження і його вплив на аудиторський ризик	186
<i>Поддубна Н. М.</i> Внутрішній аудит у системі корпоративного управління організації	189

СЕКЦІЯ 5. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

<i>Tishchenko V. F., Ostrovsky D. M.</i> Innovative technologies in the customs audit of postal transport	195
<i>Бандурко Д. В., Кононенко Л. В.</i> Система бухгалтерського обліку як елемент системи управління підприємством в умовах інноваційних інформаційних технологій.....	199
<i>Коляса О. М., Юрченко О. В.</i> Інформаційне забезпечення управління формування витратами та собівартістю в сільському господарстві	202
<i>Кононенко Л. В.</i> Розвиток digital-технологій і бухгалтерський облік: проблеми та перспективи	205
<i>Максименко Д. В.</i> Аналіз економічного потенціалу підприємства	208
<i>Маначинська Ю. А.</i> Вигоди цифровізації та нових технологій для управління підприємствами малого бізнесу України	210
<i>Міщенко Д. А., Хурдей В. Д.</i> Роль маркетингового обліку та аналізу в сучасних умовах	213
<i>Остапенко В. М.</i> Митно-тарифне регулювання в умовах інноваційного розвитку держави	216
<i>Пальчук О. В.</i> Облікова політика як складова організації обліку процесу комерціалізації інноваційної діяльності	220
<i>Смірнова І. В., Смірнова Н. В.</i> Вплив інформаційних технологій на розвиток обліку в сфері малого бізнесу	223
<i>Солодчук Л. А., Юрченко О. В.</i> Інформаційне забезпечення податкового менеджменту	226
<i>Шимко А. В., Гаман Г. В.</i> Покращення обліку розподілу прибутку на будівельному підприємстві.....	228

СЕКЦІЯ 6. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК У КОНТЕКСТІ ПЕРСПЕКТИВ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІСКАЛЬНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ

- Буткевич О. В.* Податковий аспект формування облікової політики231
- Подольчук О. А.* Податок з доданої вартості: історія розвитку та обліковий аспект233
- Прохар Н. В.* Особливості визначення первісної вартості імпортованих товарів як база для нарахування пдв і мита237
- Савченко В. М.* Облік розрахунків за податками та платежами некомерційних комунальних підприємств – закладів охорони здоров'я: сучасний стан, проблеми та перспективи240
- Ченіжак А. В., Подольчук О. А.* Роль податкового обліку в обліковій системі підприємства243
- Затолгутская Н. Н., Савицкая А. В.* Налоговое администрирование в условиях цифровой экономики247

СЕКЦІЯ 7. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

- Карпенко Є. А.* Сутність та переваги дуальної освіти, як прогресивної форми навчання та інструменту підвищення якості підготовки фахівців з обліку та оподаткування250
- Хало М. Г., Лозова О. В.* Розвиток емоційного інтелекту працівників як основа ефективної роботи підприємства.....253
- Манжура О. В., Любимов М. О.* Компетентнісний підхід до підготовки фахівців у сфері публічних закупівель255
- Пугаченко О. Б.* Суб'єкти, які можуть проводити безперервне професійне навчання аудиторів.....257
- Астафьева В. А.* Актуальные вопросы подготовки студентов специальности «бухгалтерский учет, анализ и аудит» в условиях цифровизации экономики263

Наукове видання

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ

ЗБІРНИК

матеріалів III Міжнародної
науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 5–6 жовтня 2021 року)

Головна редакторка *М. П. Гречук*
Дизайн обкладинки *Т. А. Маслак*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 15,9.
Зам. № 204/1959.

Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎(0532) 50-24-81

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників і
розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.